

Covid-19/6 – Infurmaziuns dals 16 d'avrigl 2020

Dumondas e respostas davart la lavur reducida per emprendistas ed emprendists

Va a

- chantuns (uffizis da furmaziun professiunala)
- manaschis d'emprendissadi (via chantuns)
- purtaders da la furmaziun fundamentala professiunala (via SEFRI e federaziuns da tetg)

Il Cussegl federal ha extendì il dretg da survegnir ina indemnisiatiun per lavur reducida (ILR) sin persunas en relaziuns da lavur da durada limitada, en relaziuns d'emprendissadi u en il servetsch d'ina organisaziun per lavur temporara. Las ILR permettan da mitigiar reducziuns temporaras da l'occupaziun e da mantegnair plazzas d'emprendissadi. Per ils manaschis d'emprendissadi sa tracti da mesiras novas che han corrispondentam sveglià ina retscha da dumondas. Las suandantas respostas èn vegnidas formuladas en cunvegnientscha cun il SECO, ch'è responsabel per il dretg da lavur e per l'assicuranza cunter la dischoccupaziun.

Definiziun

Sco lavur reducida vegn designada la reducziun temporara dal temp da lavur contractual. Ella vegn ordinada dal patrun pervia da cas da direzza u pervia d'autras circumstanzas che n'en betg la culpa dal patrun. La relaziun da lavur resta en vigur. L'intent da la lavur reducida è quel d'evitar dischoccupaziuns e da mantegnair plazzas da lavur, per che las interpresas possian superar periodas economicas difficilas e mantegnair la capacitat da producziun cumplaina. Cun la ILR per emprendistas ed emprendists duai vegnir evità ch'il patrun relaschia l'emprendista u l'emprendist u desistia en l'avegnir da porscher plazzas d'emprendissadi.

L'assicuranza cunter la dischoccupaziun (AD) paja – durant ina tschert temp – ina part dals custs da salari als patruns pertutgads da lavur reducida. En divergenza da l'indemnisaziun da dischoccupaziun vegnan las prestaziuns pajadas al patrun. Indemnisada vegn mo la perdita effectiva da lavur. La ILR pertutga mo il temp che l'emprendista u l'emprendist è en il manaschi d'emprendissadi, betg dentant il temp ch'ella u el frequenta la scola professiunala spezializada u curs intermanaschials (Ci). Ils dis d'instrucziun u da Ci ston vegnir absolvids (en spezial en furma d'instrucziun a distanza) e na dattan betg il dretg da survegnir ILR.

Sche las emprendistas ed ils emprendists n'han pia betg pli avunda lavur e n'en betg occupads durant lur uras da lavur, po il manaschi d'emprendissadi dumandar ina ILR per la perdita da lavur. Quai fa el cun inoltrar ina dumonda ILR a la cassa da dischoccupaziun cumpetenta, ch'inclusa er las emprendistas ed ils emprendists. Ils patruns ston inoltrar ina preannunzia a l'uffizi chantunal: [links tar ils chantuns/partenaris.](#)

Dumondas dals manaschis d'emprendissadi

1. Tge capita, sch'ina interpresa – p.ex. in salun da coiffeur u ina fatschenta da vestgadira – po, pervia da las decisiuns da las autoritads, mo pli prestar laver reducida?

Las emprendistas ed ils emprendists èn dispensads da la laver durant l'entira emna. Ellas ed els èn dentant obligads da sa participar a l'instrucziun a distanza da lur scola professiunala spezialisada sco er ad eventuels Ci. Il patrun na po percuter betg dumandar ina ILR per il temp che las emprendistas ed ils emprendists impundan per la scola professiunala spezialisada u per ils Ci.

Il temp impundi per la scola quinta giuridicament sco temp da laver. En il rom da la ILR na vala la partipaziun a l'instrucziun pia betg sco perdita da laver e na vegn perquai betg indemnizada.

L'obligaziun da sa participar a l'instrucziun da la scola professiunala spezialisada exista vinavant. Il temp impundi per la scola professiunala spezialisada – er en furma d'instrucziun a distanza – vala sco temp da laver. Correspondentamain na po in manaschi d'emprendissadi betg suttametter in'emprendista u in emprendist per 100% a la laver reducida, mabain maximalment per il temp passentà normalment ed effectivament en il manaschi (q.v.d. 100% minus il temp per l'instrucziun da la scola professiunala spezialisada, per ils Ci ed eventualment per l'instrucziun per la maturitat professiunala).

2. Tge capita, sch'ina interpresa suttametta ses persunal p.ex. per 60% a la laver reducida: Vala il temp impundi per la scola professiunala spezialisada sco temp da laver productiv (40%) u sco temp ch'è suttamess a la ILR (60%)?

Sut circumstanzas normalas è il patrun obligà da pajar il salari, er sche l'emprendista u l'emprendist frequenta la scola professiunala spezialisada u Ci. Questa obligaziun vala er en cas da laver reducida. Cun auters pleuds: il temp impundi per l'instrucziun a distanza da la scola professiunala spezialisada u per ils Ci vegn mess a quint al temp da laver productiv. En quest exemplu vegn il temp d'instrucziun pia subtrahà dals 40% temp da laver productiv che n'è betg suttamess a la ILR.

3. Tge fan las emprendistas ed ils emprendists, sch'ellas ed els na san betg lavurar p.ex. 40% u 60% ed èn a chasa?

Sche l'interpresa n'ha betg avunda laver per las emprendistas ed ils emprendists e dumonda ina ILR, vul quai dir che las emprendistas ed ils emprendists na dastgan betg lavurar durant la laver reducida. Las emprendistas ed ils emprendists vegnan intimads da nizzegiar il temp liber per complettar lur documentaziun d'emprender, per repeter u per approfondar las enconuschienschas professiunala u la furmaziun generala u – sche la situaziun e la professiun d'emprendissadi possibiliteschan quai – la pratica professiunala a chasa. A las interpresas vegni cusseglia da porscher a lur emprendistas ed emprendists – sche quai è realisable – pussaivladads, per ch'ellas ed els possian sviluppar vinavant lur competenzas praticas a chasa, p.ex. cun metter a disposiziun ad ellas ed ad els l'equipament necessari.

Las emprendistas ed ils emprendists na dastgan percuter exequir naginas activitads productivas per il manaschi, perquai ch'il temp impundi per talas incumbensas na vegn betg resguardà tar la calculaziun da la ILR.

4. Èn las emprendistas ed ils emprendists dispensads da l'instrucziun a distanza, sch'ellas ed els èn suttamess a la laver reducida?

Il manaschi d'emprendissadi sto procurar che las emprendistas ed ils emprendists possian frequentar l'instrucziun da la scola professiunala spezialisada. En il rom da las mesiras da sustegn realisadas actualment e tras l'introducziun da la ILR per emprendistas ed emprendists vala quai er per l'instrucziun a distanza. Sche las emprendistas ed ils emprendists han la pussaivladad da frequentar la scola professiunala spezialisada en furma d'instrucziun a distanza, als sto il manaschi d'emprendissadi metter a disposiziun quest temp. En quest connex ston tant il manaschi sco er l'emprendista u l'emprendist observar las directivas da l'Uffizi da furmaziun professiunala.

5. Dastga la furmatura professiunala u il furmatur professiunal surpigliar incumbensas da scolaziun er durant la laver reducida?

Sche furmaturas professiunals e furmators professiunals han ina perdita da laver, ma sustegnan viva-
nt la scolaziun d'emprendistas e d'emprendists, han ellus ed els il dretg d'ina ILR.

6. Dastgan/ston las emprendistas ed ils emprendists ch'en suttamess a la laver reducida liquidar incaricas per il manaschi?

Per avair il dretg d'ina ILR stoi esser avant maun ina perdita effectiva da laver. Sche las emprendistas ed ils emprendists liquideschan incaricas per il manaschi, na survegnan ellus ed els nagina ILR per il temp respectiv.

7. Co vegn prendì suenter il temp da la laver reducida en quai che reguarda l'acquist da las cumpetenças?

Co ch'il temp d'emprendissadi manchentà vegn prendì suenter, sto vegnir decidì da cas a cas tut tenor la dimensiun e la durada da la laver reducida sco er tut tenor l'andament da la furmaziun da l'emprendista u da l'emprendist. Cur che la laver reducida è terminada, vegni recumandà d'analisar la situaziun en il manaschi d'emprendissadi e d'eventualmain fixar mesiras consecutivas necessarias. Uschia duai vegnir garanti che la laver reducida n'haja nagins dischavantatgs per l'andament da la furmaziun da l'emprendista u da l'emprendist e che las schanzas da dumagnar la procedura da qualificaziun na vegnian betg restrenschedias.

Sco sustegn pon ils manaschis consultar l'uffizi chantunal cumpetent per la furmaziun professiunala. Sche la dimensiun e la durada da la laver reducida avessan per consequenza che tscherts cuntegns da la furmaziun na pudessan betg vegnir intermediads durant il temp d'emprendissadi ordinari, stuess en mintga cas vegnir infurmà l'Uffizi da furmaziun professiunala.

**8. Co vegni quintà? Vegnan ils «dis da scola» subtrahads da la laver reducida?
E co marscha quai cun ils Ci annullads?**

Per calclar la ILR vegn resguardada mo la perdita effectiva da laver en il manaschi.

Sche dis da scolaziun (p.ex. Ci) vegnan pia annullads e sche las emprendistas ed ils emprendists na lavuran betg durant quests dis per mancanza d'occupaziun, po questa perdita effectiva da laver vegnir messa a quint a la ILR.

Sch'ils curs pon dentant vegnir realisads en furma d'instrucziun a distanza, è il patrun obligà da pajar il salari per quels dis che l'emprendista u l'emprendist sa participescha als curs. Il temp impundi per la scola professiunala spezialisada (en furma d'instrucziun a distanza) quinta sco temp da laver. En il rom da la ILR na vegn il temp d'instrucziun betg considerà sco perdita da laver imputabla e na vegn perquai betg indemnisià.

Ils manaschis d'emprendissadi ston resguardar il suandard:

- La ILR per in mais vegn mintgamai pajada il mais suandard.
- Las interpresas che han dumandà laver reducida, ston pajar a lur lavurantas e lavurants – en moda ordinaria ed entaifer il termin previs – 80% da la perdita da gudogn sco salari.
- Las interpresas ston pajar las contribuziuns cumplainas a las assicuranzas socialas sin il salari da 100%; per ils temps da perdita vegnan las parts dal patrun restituidas sur la ILR.
- Uschenavant ch'i n'e vegnì fixà nagut auter cun las lavurantas ed ils lavurants, han las interpresas il dretg da deducir las parts da las contribuziuns da las lavurantas e dals lavurants sin basa dal salari da 100%.
- Ils geniturs (represchentanza legala) sco er l'Uffizi da furmaziun professiunala ston vegnir infur-mads uschè baud sco pussaivel davart l'introducziun da laver reducida.
- Dis da scola èn dis da laver. Il dretg da vacanzas na vegn betg reduci. Almain duas emnas da vacanzas ston vegnir retratgas ina suenter l'autra.

Ulteriuras infurmaziuns davart la ILR ed ils formulars correspondents

chattais Vus e pudais Vus chargiar giu da: www.arbeit.swiss

Posts da contact ed ulteriuras infurmaziuns

- Per ils manaschis d'emprendissadi, per ils centers Ci e per las scolas professiunalas spezialisadas è il post da contact anc adina l'Uffizi chantunal da furmaziun professiunala.
- Per pertadars naziunals da la furmaziun fundamentala professiunala e da la furmaziun professiunala superiura è cumpetent il SEFRI. Giavischs spezials pon er vegnir inoltrads a las federaziuns da tetg naziunala.
- Las emprendistas ed ils emprendists sa drizzan a lur manaschi d'emprendissadi, a lur scola u a lur Uffizi chantunal da furmaziun professiunala.